

Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 14 d'Agost 1930.—Subscripció 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts.—Redacció i Administració, Concentració Republicana—Any I.—Núm. XXV

L'exili de l'home digníssim Francesc Macià, és la prova de l'opressió en que es troba encara el sentiment de Catalunya.

Procés ideal

II

ROUSSEAU denunciava l'existència d'una veritat denigrant, "l'home nascut en l'esclavitud neix per a l'esclavitud". Sortosament però, per raó purament biològica, els horitzons, que limiten la percepció de l'intel·lecte humà, són abocats a una cursa progressiva que permet la reducció del incognoscible i desvetlla la nostra dignitat conscient.

Nosaltres considerem la vida en comú, en el succeir humà, com una cosa consubstancial a la nostra manera d'ésser; hi manca però un esperit individual i comprensiu que pugui fer possible la teoria de l'armonisme de Kant. El col·lectivisme, no obstant la forma absurda en que és sotmés dintre la societat actual, tendeix ja, naturalment, al perfeccionament i a la superació individual, és evident, per tant, que la seguretat de les col·lectivitats futures correspongui a la densitat de consciència individual.

Les idees, que sintetitzen aquesta evolució espiritual, són la llevor, d'èpoques precedents, que germinen en el sí del pensament humà i que estableixen la vida real de la societat segons les exigències de la seva extensió.

En els seus articles sobre la República, Plató concebia ja un Estat que regulava els mitjans de producció, i ens llegaba una sentència admirable, "estic convençut que no és un cós sà el que millora l'ànima sinó una ànima bona la que millorarà el cós", com si profetitzés aleshores, la caiguda dels obstacles socials i l'entronització moral del pensament essencialment humà.

La comparació però de la vida ideal amb la vida real, tan aleshores com ara, resulta un escarni a la sinceritat, per això els legisladors romans, els primers pares de l'Església, i els escolàstics mitgevals, ja consideraven difícil la defensa d'una societat, que consistia en l'explotació de molts per el benefici d'alguns.

Es indubtable que la persistent diversitat de classes, prové de la remota imposició de la força com a principi d'autoritat i que aquesta fou la base de la nostra civilització, per això, fins que el procés evolutiu de les idees feu necessària la concessió d'una limitada llibertat individual, l'explotat, no es podè donar compte de quina era, com a home, la seva dignitat. Mes continuant el mateix règim econòmic aquella llibertat no passava d'ésser una cosa fictícia i la manca dels mitjans que podien revelar el seu esperit, eliminaven les possibilitats de qualsevol contratemps.

Les idees però, continuaven propagant-se, i en les lluites socials de l'Edat Mitjana es considerava, com a remei radical, l'abolició de la propietat privada.

Fins a la Reforma, hi havia força arrelada la convicció, de què el fet de la igualtat del gènere humà es translluiria en l'ordre material, aquesta, però, com a conseqüència de la revelació de la llibertat conscient, estabilitzà, d'una manera absurda, l'economia individual.

Moltíssims són, els que han contribuït a la formació d'una filosofia col·lectiva, Proudhon, Fourier, Saint-Simón, etc., cap però arribà com Marx, ⁽¹⁾ a la concreció doctrinal d'un programa polític que tot seguit fou acceptat per l'avantguarda del socialisme científic; mes, després restà a segon terme, fins a la creació de l'Associació Internacional de Treballadors, en què la seva teoria anà extenent-se rapidament, i a l'any 1887, segons Engels, el socialisme continental es confonia ja, gairebé, amb l'esperit del Manifest.

Les organitzacions sindicals, que fins aleshores han anat desenrotllant-se, s'inspiraven, quasi totes, amb les doctrines, prudoniana i marxista i topen amb l'oposició natural i amb la dels mateixos obrers benestans que tenen, de l'evolució social, unes idees confuses, que fa que mirin les seves organitzacions com un perill per a el viure plaent de la vida; pausadament però, les realitats van imposant-se i els que abans de la guerra europea es donaven per satisfets amb les doctrines del liberalisme pacifista, evidenciats de la feblesa del règim existent, accepten decididament el socialisme.

Rússia ha evidenciat que la doctrina de Marx no era simplement una exposició sinó que era la realitat imminent.

Marx digué que la realització de l'emancipació obrera tenia d'ésser l'obra dels matei-

Comentari

Puresa d'ideals

Gairebé tots els pobles d'Europa han estat envaïts, d'ençà de la gran guerra, amb que els condemnà la desmesurada ambició d'una monarquia, per una onada de repugnant materialisme i excepcionalisme, fruits directes de la perniciosa influència que exercí sobre ells aquella lluita fratricida. Els generosos ideals de pacifisme que gronxaven el vell continent, abans d'esclatar el terrible conflicte armat, foren mortalment ferits i encara avui, després de tants anys, perdura la crisi d'ideals de germanor de que deixàren orfe Europa aquelles nefastes jornades suïcides. Les doloroses decepcions i la misèria indescriptible en que quedaren la major part dels pobles que prengueren les armes, han estat la causa d'aquesta febre d'egoisme ultra-nacionalista que caracteritza la vida política d'algunes nacions d'Europa i que a no ésser el temor a una enfonsada total de la civilització del nostre continent, podria portar-nos a una nova guerra.

Davant aquesta crisi de purs ideals que venim observant arreu de la major part del món (cal fer excepció de la India, que avui sosté, amb un entusiasme i fermesa envejables, una lluita inspirada en el més pur idealisme) i circunscribint-nos a Catalunya, si considerem la forta depressió moral que exercí entre nosaltres el govern de la Dictadura, cal reconèixer que obrà amb més dignitat, altruisme i amb més fe en el seu ideal, aquell cabdill que, veient els ultratges que amb tot descaro es feien a les mateixes essències de la nostra catalanitat, tingué coratge de situar-se en una actitud franca rebel·lió, desitjós d'evitar a Catalunya la vergonya que hauria representat, per ella, la seva actitud resignada, que s'hauria interpretat com una total humiliació.

Per a portar a cap la seva gestió i fer sentir davant de tot el món la seva protesta no vacil·là, aquest honrat polític, en abandonar tot el que li era més car: riquesa, família i fins la mateixa terra per quin amor prenia una decisió tan heròica, ço és Catalunya. Se'n anà a menjar el dolorós pa de l'abstracció, tot per no haver d'abdicar de les seves pairalistes doctrines i poder plantejar, davant de tot el món i sense cap mena de claudicació, un problema de llibertat nacional que deixà en una situació ben poc airosa el poder de la flamant Societat de les Nacions, per a resoldre les diverses qüestions minoritàries d'Europa. Tots els catalans, àdhuc aquells que no suscriuen totalment la ideologia de Francesc Macià, han de reconèixer que ha donat evidents proves d'amor a Catalunya i que no ha regatejat sacrificis i ha posat tota la força de la seva abnegació i pensament al servei de la nostra causa. Podrà ésser errada la seva tàctica, però ningú podrà negar el coratge i la rectitud de la seva intenció; ningú podrà atribuir-li el desig de voler fer servir la qüestió catalana de pedestal per a destacar més la seva persona i fer créixer el seu prestigi polític; això, en tot cas, podria impurtar-se a altres polítics quin extraordinari relliu i quantiosa fortuna ho deuen tant al seu talent, com a la força política que els hi donava la representació de Catalunya que ells mateixos s'adjudicaven. La conducta política de Francesc Macià és neta i transparent com un cristall; ens toca a nosaltres preparar-li un retorn digne de la seva noblesa

(1) En el «Manifest del partit Comunista».